

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Плескача В'ячеслава Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого положення пункту 1 частини п'ятої статті 361 Кодексу адміністративного судочинства України

м. К и ї в
14 грудня 2020 року
№ 268-2(І)/2020

Справа № 3-223/2020(537/20)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Саса Сергія Володимировича – головуючого,
Кривенка Віктора Васильовича,
Тупицького Олександра Миколайовича – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Плескача В'ячеслава Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого положення пункту 1 частини п'ятої статті 361 Кодексу адміністративного судочинства України.

Заслухавши суддю-доповідача Тупицького О.М. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

Плескач В.Ю. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням розглянути питання щодо відповідності Конституції України

(конституційності) окремого положення пункту 1 частини п'ятої статті 361 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – Кодекс), відповідно до якого однією з підстав для перегляду судових рішень у зв'язку з виключними обставинами є встановлена Конституційним Судом України неконституційність (конституційність) закону, іншого правового акта чи їх окремого положення, застосованого (не застосованого) судом при вирішенні справи, „якщо рішення суду ще не виконане“.

Як вбачається зі змісту конституційної скарги та доданих до неї матеріалів, Полтавський окружний адміністративний суд ухвалою від 16 квітня 2020 року, залишеною без змін постановою Другого апеляційного адміністративного суду від 22 липня 2020 року, відмовив у задоволенні заяви Плескача В.Ю. про перегляд за виключними обставинами рішення Полтавського окружного адміністративного суду від 20 лютого 2019 року у справі № 440/207/19.

У вказаних судових рішеннях зазначено, що як на виключну обставину у справі Плескач В.Ю. послався на Рішення Конституційного Суду України (Перший сенат) від 22 січня 2020 року № 1-р(І)/2020, яким положення другого речення частини четвертої статті 42 Закону України „Про Конституційний Суд України“ (далі – Закон) визнано такими, що відповідають Конституції України (є конституційними). У зв'язку із цим суди констатували, зокрема, що в оскаржуваному заявником судовому рішенні місцевий суд не посилався на неконституційність другого речення частини четвертої статті 42 Закону та не застосовував цього положення до спірних правовідносин. Встановлена Конституційним Судом України конституційність зазначеного положення Закону, застосованого судом при вирішенні справи Плескача В.Ю., не є виключною обставиною, яка зумовлює перегляд судового рішення.

Суд апеляційної інстанції, пославшись на практику Верховного Суду, у постанові від 22 липня 2020 року зазначив, що не визнає за заявником права на перегляд за виключними обставинами судового рішення з підстав, передбачених пунктом 1 частини п'ятої статті 361 Кодексу, також з огляду на те, що оскаржуване рішення не можна вважати невиконаним, оскільки воно набрало законної сили та не передбачає примусового виконання.

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду постановою від 28 жовтня 2020 року, задовольнивши касаційну скаргу Плєскача В.Ю. частково, змінив постанову Другого апеляційного адміністративного суду від 22 липня 2020 року в частині мотивів, а в іншій частині судові рішення залишив без змін.

Суд касаційної інстанції зазначив, зокрема, що Рішення Конституційного Суду України (Перший сенат) від 22 січня 2020 року № 1-р(І)/2020 обумовлює право особи звернутися до суду щодо перегляду судового рішення у зв'язку з виключними обставинами, проте наявність такого рішення не змінює правового регулювання спірних правовідносин та не доводить факту допущення судом помилки при розв'язанні спору.

Автор клопотання вважає, що окреме положення пункту 1 частини п'ятої статті 361 Кодексу „якщо рішення суду ще не виконане“ встановлює заборону на перегляд судових рішень, які не підлягають виконанню (зокрема, внаслідок відмови у задоволенні позову); спричиняє процесуальну дискримінацію учасників судового провадження; обмежує права на судовий захист та на подання конституційної скарги, оскільки позбавляє сторону „раціонального сенсу“ звернення до Конституційного Суду України з конституційною скаргою.

На підтвердження своєї позиції автор клопотання посилається на окремі положення Конституції України, Кодексу, Закону, юридичні позиції Конституційного Суду України, окремі думки суддів Конституційного Суду України, практику Верховного Суду та конституційних судів інших держав, висновки та дослідження Європейської Комісії „За демократію через право“ (Венеційської Комісії), а також на судові рішення у його справі.

Плєскач В.Ю. також просить установити певний порядок виконання рішення Конституційного Суду України у справі за його конституційною скаргою (у разі його ухвалення).

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно зі статтею 151¹ Основного Закону України Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України

(конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України; конституційна скарга може бути подана в разі, якщо всі інші національні засоби юридичного захисту вичерпано.

Зміст наведених конституційних положень відтворено у приписах Закону, за якими конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); суб'єктом права на конституційну скаргу є особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України (його окремі положення) суперечить Конституції України (частина перша статті 56); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 Закону (абзац перший частини першої статті 77).

З наведеного випливає, що предметом конституційної скарги може бути лише питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремого положення), який був застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу. Тобто застосування оспорюваного закону України (його окремого положення) в остаточному судовому рішенні є умовою виникнення у особи правосуб'єктності щодо звернення з конституційною скаргою до Конституційного Суду України та прийнятності конституційної скарги.

Зі змісту постанови Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 28 жовтня 2020 року, яка є остаточним судовим рішенням у справі Плєскача В.Ю., вбачається, що оспорюване у конституційній скарзі окреме положення пункту 1 частини п'ятої статті 361 Кодексу „якщо рішення суду ще не виконане“ в ній не застосовано. Верховний Суд дійшов висновку, що Рішення Конституційного Суду України (Перший сенат) від 22 січня 2020 року № 1-р(І)/2020 „обумовлює право особи звернутися до суду про перегляд судового рішення у зв'язку з виключними обставинами“, а основним мотивом для відмови у задоволенні заяви Плєскача В.Ю. про перегляд судового рішення за виключними обставинами є те, що зазначене

рішення Конституційного Суду України не змінює правового регулювання спірних правовідносин та не доводить факту допущення судом помилки при розв'язанні спору.

Таким чином, вимогам частини першої статті 55, частини першої статті 56 Закону конституційна скарга Плескача В.Ю. не відповідає, а отже, є неприйнятною у розумінні абзацу першого частини першої статті 77 Закону.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у цій справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“ та відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Плескача В'ячеслава Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого положення пункту 1 частини п'ятої статті 361 Кодексу адміністративного судочинства України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

